

EDITORIAL. Els pecats en temps postmorals

[Inici](#) / [La col·lecció](#) / [Quadern N°238](#) / EDITORIAL. Els pecats en temps postmorals

Temps de lectura: 3 minuts

IGNASI MORETA

Hi va haver un temps en què es predicava contra el pecat. Eren temps de molta moral i de molt poca ètica, per dir-ho amb Joan-Carles Mèlich. Molta moral si entenem per tal la idea que la conducta individual s'ha de regir per un codi preestablert. I molt poca ètica si l'entenem com la resposta individual a una situació única i irrepetible que exigeix de nosaltres una opció que probablement ens deixarà amb mala consciència. La moral es basa en la distinció entre bones accions (les obres de misericòrdia, per exemple) i accions pecaminoses. En la moral tot està preestablert pel codi, i la tasca de cadascú és adequar-hi la vida. En l'ètica, en canvi, no hi ha res preestablert, perquè les situacions que suposen un desafiament ètic són úniques i irrepetibles. El llistat dels set pecats capital s'entén, doncs, des del punt de vista d'un món configurat moralment, no èticament.

Si això és així, ¿per què dedicar una sèrie de deu articles als pecats capitals? No pas, certament, per tornar a un món de dogmes, catecismes i manuals de recta conducta cristiana, un món regit per un codi moral que ens diu què està bé i què està malament amb independència de les circumstàncies de cadascú i de la irrepetibilitat de cada situació. No tornem als pecats per reivindicar la idea de pecat, de moral i de dogma. Hi tornem perquè, superada la idea de pecat tal com s'entén en un marc confessionalment catòlic, constatem que hi ha alguna cosa interessant en aquell vell llistat de pecats. Si l'enveja, la gola, la luxúria, la ira, la supèrbia, la mandra i l'avarícia són o no pecat depèn de la vigència que vulguem donar al concepte de pecat, però el que és evident és que es tracta de set passions de l'ànima, de set impulsos que formen part de la condició humana. Enfrontar-se a aquests impulsos implica posar llum sobre alguna cosa que ens caracteritza.

Detall d'El jardí de les delícies de Hieronymus Bosch.

Amb aquesta sèrie, *Quadern de les idees, les arts i les lletres* i *Fragmenta* Editorial es donen la mà i ofereixen als autors de *Pecats Capitals* i de *Deu Manaments* recuperar la seva tesi i reivindicar-ne el discurs.

Eros és un dels grans motors de la condició humana i per això les reflexions que Anna Punsoda i Sira Abenozza fan sobre el desig a *La luxúria* i a *No consentiràs pensaments impurs* toquen alguna cosa molt profunda. La ira pot ser bona o dolenta, però Raül Garrigasait diu alguna cosa molt rellevant quan observa, a *La ira*, que tota manifestació irada mostra que tenim sang a les venes i que no hem perdut la capacitat per revoltar-nos. També ho fa Bernat Dedéu quan explica, a *No mataràs*, per què la por a la ira divina és l'instint primari que crea les comunitats. La mandra és condemnada pels moralistes, però Oriol Quintana, a *La mandra*, la defensa com un indicador que pot ser una ajuda a l'hora de decidir què hem de fer i què no hem de fer. L'avarícia no sembla èticament presentable, però posar-la sobre la taula és una bona ocasió per reflexionar sobre l'excés i el defecte en cadascun de nosaltres, com fa Oriol Ponsatí-Murlà a *L'avarícia*, i sobre les bases del capitalisme, com fa Maria Sevilla a *No desitjaràs els bens del proïsme*. La gola té a veure amb el menjar, però també amb el vincle entre excés i celebració, com explica Adrià Pujol Cruells a *La gola*. L'enveja parla de la mala mirada però, ens agradi o no, és una clau de comprensió de molts comportaments humans, com explica Marina Porras a *L'enveja*. La supèrbia pot resultar repulsiva, però blasmar-la és també una manera de treballar per una societat anivellada per baix, com denuncia Jordi Graupera a *La supèrbia*.

Tots els volums de *Pecats Capitals* i de *Deu Manaments* ens situen en un lloc diferent del moralisme de catecisme: ens situen en aquell espai en què l'assaig es converteix en una manera de temptejar el terreny al voltant de les grans preguntes que es fa l'ésser humà. Els deu articles que trobareu en aquesta sèrie amplien, matisen i discuteixen els deu assajos en algun aspecte. Igual que els llibres, aquesta sèrie comparteix el mateix supòsit: que el llenguatge religiós que hem heretat, i això inclou el llistat dels set pecats capitals, potser no ens serveix per orientar la nostra conducta, però indubtablement ens és molt útil per reflexionar-hi.

Comparteix a Whatsapp

Vols rebre els articles al teu correu electrònic?

[Ignasi Moreta](#)

Ignasi Moreta (Barcelona, 1980) és professor de literatura catalana a la Universitat Pompeu Fabra i editor de *Fragmenta*. Doctor en humanitats per la Universitat Pompeu Fabra, s'ha especialitzat en l'estudi del pensament de Joan Maragall. Ha publicat treballs de recerca en l'àmbit de la filologia catalana i de les religions [...]

LLEGIR MÉS